



# Pk-yritysbarometri, syksy 2013

Alueraportti, Keski-Pohjanmaa



## Esipuhe

---

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Syksyn 2013 Pk-yritysbarometri perustuu 5373 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkyymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, yrittäjyysilmapiiriä ja rahoitustilannetta.

Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty muun muassa yritysten viimeaikaisia mahdollisia maksuvaikeuksia sekä viranomaisten toimien vaikutusta pk-yritysten toimintaan.

# Tiivistelmä

---

## Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat pysyneet lähes ennallaan verrattuna keväeseen 2013. Koko maan pk-yrityksistä 25 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 21 % huononevan (saldoluku 4 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 5 %. Keski-Pohjanmaan alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on laskenut 16 %:sta 5 %:iin.

Keski-Pohjanmaan alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat heikentyneet edellisen kierroksen tasosta. 11 % alueen pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 11 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi muodostuu 1 %, joka on 10 % -yksikköä alempi kuin keväällä 2013. Saldoluku on matalampi kuin koko maassa (5 %).

## Pk-yritysten kehittämistarpeet ja kehittämisen esteet

Pk-yritykset näkevät koko maassa ja alueella eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä.

Keski-Pohjanmaan alueella yleinen suhdannetilanne/taloustilanne nähdään pahimpana kehittämisen esteenä (28 %). Toisena kehittämisen esteenä alueella nähdään kustannustaso (24 %).

## Elinkeinoilmasto ja yrittäjyysilmapiiri

Yrittäjyyteen vaikuttavia sijaintikunnan tekijöitä mittaava elinkeinoindeksi on koko maassa laskenut syksystä 2012. Myös alueen indeksiluku on laskenut syksystä 2012

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen ja oma kokemus yritysilmapiiristä nähdään huomattavasti myönteisempänä kuin julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi. Tämä tulos on hyvin samankaltainen niin alueen kuin koko maan yritysten parissa.

## Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 38 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 34 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Alueella yleisin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämiseen pyrkivistä pk-yrityksistä (43 %).

# Sisällys

PK-YRITYSBAROMETRI, SYKSY 2013 ALUERAPORTTI, KESKI-POHJANMAA .....	5
1. JOHDANTO .....	5
1.1 Barometri .....	5
1.2 Aineisto .....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA .....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS .....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT .....	9
5. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET .....	12
6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN PAHIMMAT ESTEET .....	13
7. ELINKEINOILMASTO JA YRITTÄJYYSIKILMAPIIRI .....	16
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS .....	18
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS .....	19
10. AJANKOHTAISET ASIAT .....	22
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT .....	24
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT .....	25
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT .....	26

## Suomen Yrittäjät: Pk-yritysbarometri, syksy 2013, alueraportti

### Julkaisija

Suomen Yrittäjät  
PL 999, 00100 HELSINKI  
puhelin 09 229 221  
toimisto@yrittajat.fi  
www.yrittajat.fi



# Pk-yritysbarometri, syksy 2013

## Alueraportti, Keski-Pohjanmaa

### 1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

#### 1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, elinkeinoilmastoon ja rahoitukseen liittyviä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaaajajoukon muodostaa 5373 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse kesä-heinäkuussa 2013. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut varatoimitusjohtaja Timo Lindholm, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti Suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.

Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 %

HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

## 1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Keski-Pohjanmaan alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

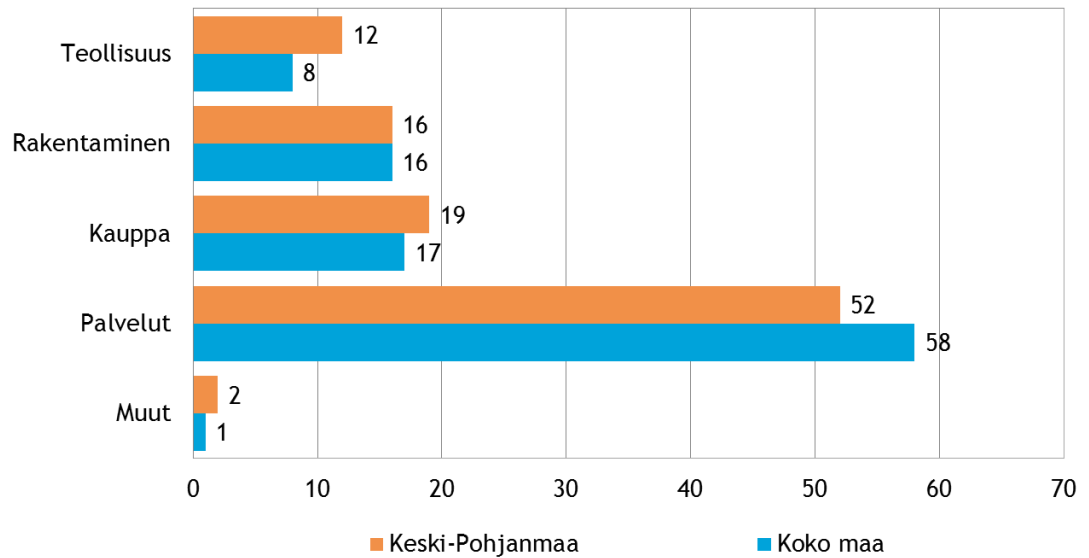
**Taulukko 1: Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä**

		%	n=
<b>Alue</b>	Keski-Pohjanmaa	100	174
<b>Päätoimiala</b>	Teollisuus	16	28
	Rakentaminen	18	31
	Kauppa	13	22
	Palvelut	53	93
<b>Liikevaihto vuonna 2012</b>	alle 0,2 miljoonaa euroa	43	74
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	22	38
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	12	21
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	6	10
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	2	3
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	9	16
	5 miljoonaa euroa tai yli	4	7
<b>Yrityksen kasvuhaluisuus</b>	Voimakkaasti kasvuhakuiset	7	12
	Kasvuhakuiset	30	52
	Asemansa säilyttäjät	41	71
	Ei kasvutavoitteita	20	34
	Toimintansa lopettavat	3	5
<b>Yrityksellä vientitoimintaa</b>	Kyllä	11	19
	Ei	87	152
<b>Perustamisvuosi</b>	Ennen 1990	24	41
	1990-1999	20	35
	2000-2009	18	32
	2010-	14	24
<b>Vastaajan asema</b>	Yrittäjä	89	111
	Palkattu toimitusjohtaja	7	9
	Muu	2	2

## 2. YRITYSTEN OSUUKSET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 262 548 yritystä <sup>[1]</sup> vuonna 2011. Näistä yrityksistä noin 3146 toimi Keski-Pohjanmaan alueella. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 58 %, kaupan -17 %, rakentamisen -16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Alueella oli palveluun kuuluvia yrityksiä koko maata suhteellisesti vähemmän, 52 %. Teollisuuden yrityksiä alueella oli enemmän kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %



1. Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous



### 3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

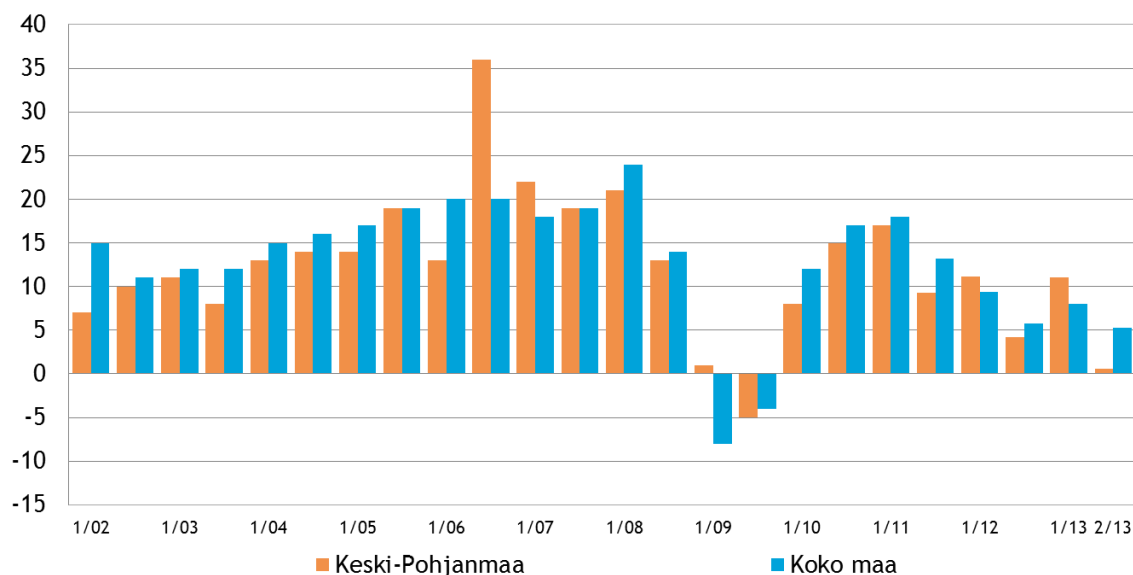
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun <sup>[2]</sup> mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 578 000 henkeä kesäkuussa 2013. Lukema on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Palkansaajien määrä kasvoi hieman, mutta yrittäjien määrä väheni. Koko maan työttömyysaste oli 9,1 % <sup>[2]</sup> kesäkuussa 2013. Lukema on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Alueella työskenteli 2013/II yhteensä 31 000 henkilöä <sup>[3]</sup> työttömyysasteen ollessa 3,9 % <sup>[4]</sup>. Työttömyysaste on laskenut alueella 0,1 prosenttiyksikköä vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna <sup>[4]</sup>.

**Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %**

	Suurempi	Yhtäsuuri	Pienempi	Saldoluku
Keski-Pohjanmaa	11	78	11	1
Koko maa	17	72	11	5

Pk-yritysbarometrin vastaajista noin viidesosa (17 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienenevän. Saldoluku on näin ollen 5 %. Alueella saldoluku on pienempi, 1 %. Alueella odotukset ovat siis koko maata pessimistisemmät. Kevääseen 2013 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on heikentynyt 10 % -yksikköä.

**Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)**



2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, kesäkuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain



#### 4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

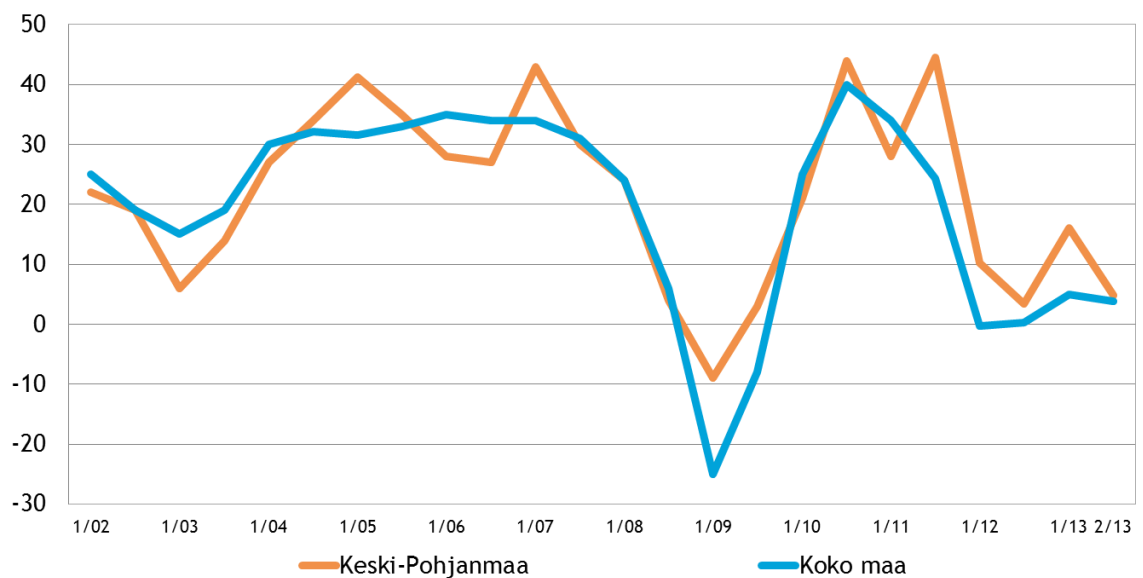
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku, 4 %, on pysynyt koko maassa käytännössä samana verrattuna kevääseen 2013. Koko maan pk-yrityksistä 25 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 21 % huononevan lähimmän vuoden aikana. 54 % pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan. Keski-Pohjanmaan alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on laskenut 16 %:sta 5 %:iin.

**Taulukko 3: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %**

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
<b>Keski-Pohjanmaa</b>	22	61	17	5
<b>Koko maa</b>	25	54	21	4

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/02 lähtien.

**Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)**



Taulukko 4: Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

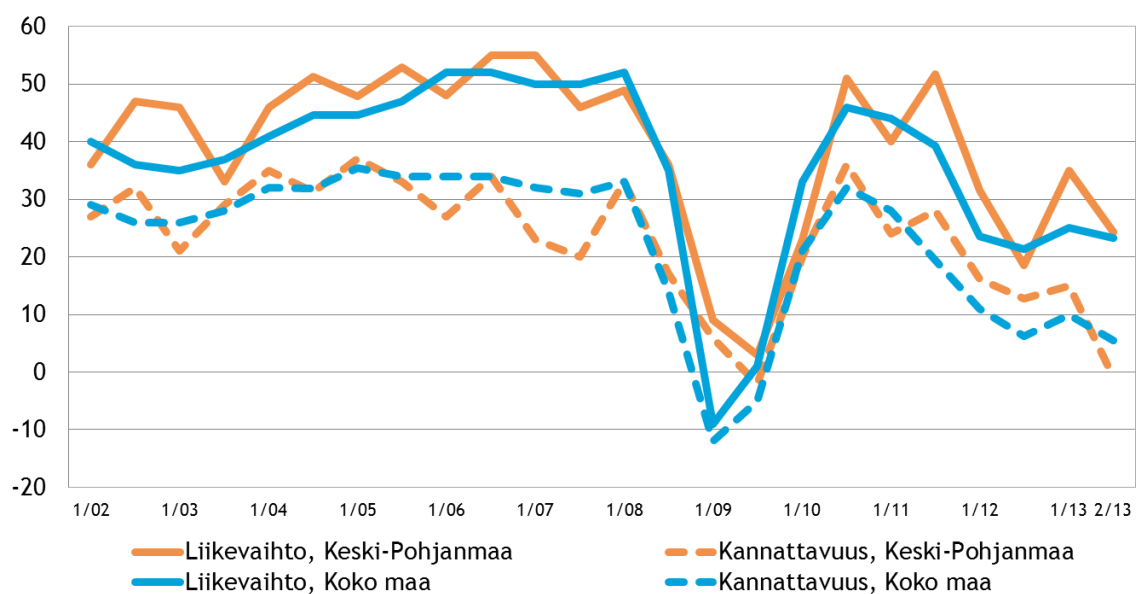
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
<b>Liikevaihto</b>				
Keski-Pohjanmaa	42	41	17	24
Koko maa	41	41	18	23
<b>Investointien arvo</b>				
Keski-Pohjanmaa	13	57	30	-17
Koko maa	17	57	26	-9
<b>Viennin arvo</b>				
Keski-Pohjanmaa	11	77	12	-1
Koko maa	12	73	15	-2
<b>Tuonnin arvo</b>				
Keski-Pohjanmaa	10	79	11	-2
Koko maa	11	74	15	-4
<b>Tuotantokustannukset</b>				
Keski-Pohjanmaa	41	51	8	33
Koko maa	42	49	9	33
<b>Tuotteiden tai palveluiden hinnat</b>				
Keski-Pohjanmaa	51	48	2	49
Koko maa	44	51	6	38
<b>Kannattavuus</b>				
Keski-Pohjanmaa	23	53	24	-1
Koko maa	30	46	24	6
<b>Vakavaraisuus</b>				
Keski-Pohjanmaa	25	63	12	13
Koko maa	29	56	15	14
<b>Tuotekehityspanostukset</b>				
Keski-Pohjanmaa	20	63	17	3
Koko maa	21	60	19	2
<b>Tilausten määrä</b>				
Keski-Pohjanmaa	30	50	20	11
Koko maa	35	45	20	15
<b>Kapasiteetin käyttöaste</b>				
Keski-Pohjanmaa	40	40	21	19
Koko maa	36	47	17	19

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan saldoluvun (38 %) perusteella yleisimmin. Myös tuotantokustannusten (saldoluku 33 %) ja liikevaihdon (23 %) kehitykseen uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

Myös alueella tuotteiden ja palveluiden hinnat saavat suurimman saldoluvun 49 %. Toiseksi suurin saldoluku saadaan tuotantokustannuksille 33 % ja kolmanneksi liikevaihdolle, 24 %.

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen koko maassa ja alueella.

**Kuva 4: Suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)**



## 5. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET

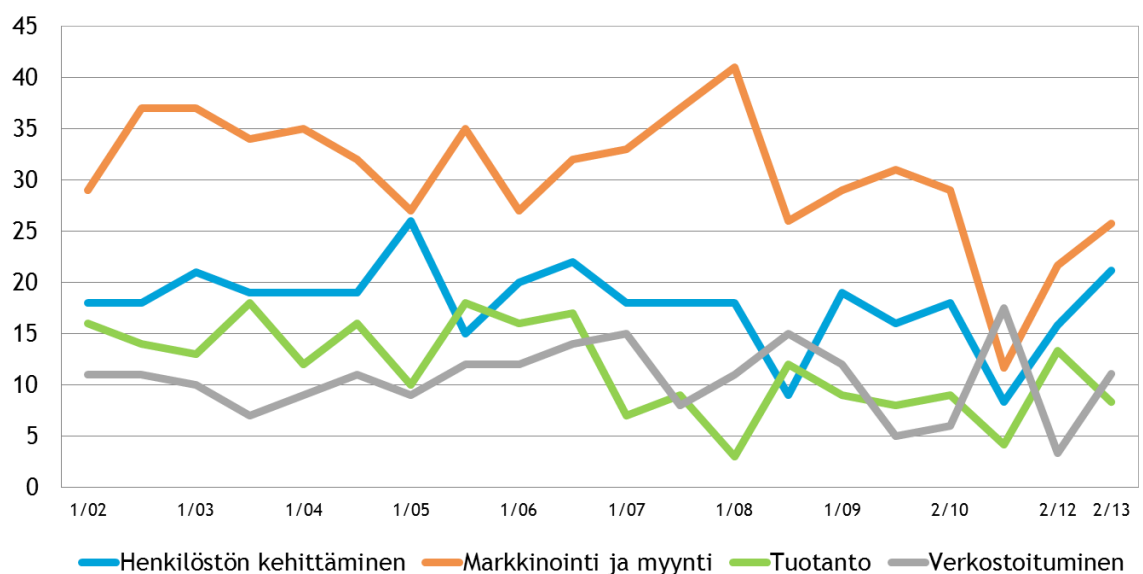
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämistarpeet tällä hetkellä, %.

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Johtaminen	5	5
Yrityksen hallitustyöskentely	0	1
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	21	13
Markkinointi ja myynti	25	35
Vienti ja kansainvälistyminen	2	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	9	9
Tuotanto ja materiaalityöskentely, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	8	8
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	11	12
Ympäristö- /muiden säädösvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	3	3
Ei kehittämistarpeita /ei vastusta	15	11

Koko maan tasolla pk-yritykset näkevät eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä (35 %). Seuraavaksi eniten kehittämistarvetta nähdään henkilöstön kehittämisen ja koulutuksen suhteen (13 %) ja yhteistyössä/verkottumisessa, alihankinnassa (12 %). Alueella eniten kehittämistarvetta nähdään markkinoinnissa ja myynnissä (25 %), kuten koko maassa. Toisena selvänä kehityskohteena alueella nähdään henkilöstön kehittäminen ja koulutus (21 %) ja kolmantena yhteistyö/ verkottuminen ja alihankinta (11 %).

Kuvasta 5 voidaan havaita, että alueen yritysten tarve kehittää markkinointi- ja myyntiponnistelujaan on kasvanut selvästi verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Myös henkilöstön kehittämistä ja verkostoitumista halutaan kehittää aiempaa selvemmin.

Kuva 5: Pk-yritysten kehittämistarpeet, %



## 6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN PAHIMMAT ESTEET

Koko maassa pk-yritysten pahimpana kehittämisen esteenä nähdään yleinen suhdanne-tilanne/taloustilanne (32 %). Kustannustaso nähdään myös koko maassa kehittämisen esteenä (16 %). Myös Keski-Pohjanmaan alueella yleinen suhdannetilanne/taloustilanne koetaan pahimpana esteenä (28 %). Toisena kehittämisen esteenä alueella nähdään kustannustaso (24 %).

**Taulukko 6: Pk-yritysten pahimmat kehittämisen esteet, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Yritystoiminnan sääntely	9	10
Kustannustaso	24	16
Kilpailutilanne	12	14
Rahoitus	7	10
Resurssitekijät	17	14
Yleinen suhdanne-/taloustilanne	28	32
Ei osaa sanoa	4	4

**Taulukko 6.1: Merkittävin sääntelyn liittyvä este kehittämisessä, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Byrokratia	65	53
Työlainsäädäntö	12	12
Työehtosopimukset	14	18
Muu sääntely	9	16

**Taulukko 6.2: Merkittävin kustannuksiin liittyvä este kehittämisessä, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Verotus	20	26
Palkkataso	24	18
Työn sivukulut	34	39
Muut tuotantokustannukset	22	17

**Taulukko 6.3: Merkittävin kilpailutilanteeseen liittyvä este kehittämisessä, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Kireä kilpailutilanne	56	47
Markkinoiden liiallinen keskittyminen	10	12
Julkisen sektorin elinkeinotoiminta	1	6
Harmaa talous	7	7
Kysynnän riittämättömyys	26	26

**Taulukko 6.4: Merkittävin rahoitukseen liittyvä este kehittämisessä, %**

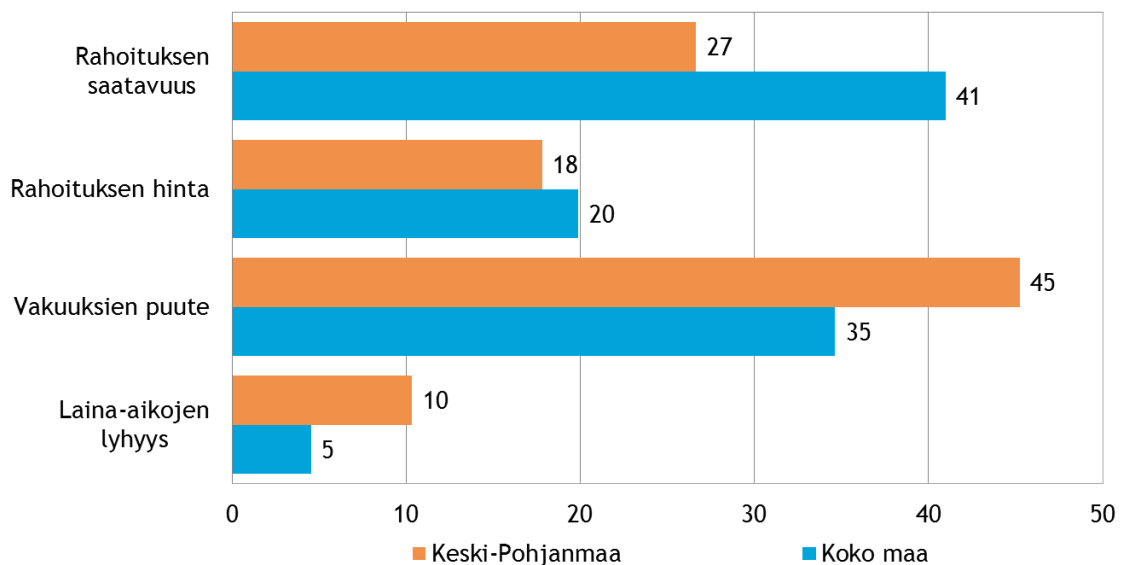
	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Rahoituksen saatavuus	27	41
Rahoituksen hinta	18	20
Vakuuksien puute	45	35
Laina-aikojen lyhyys	10	5

**Taulukko 6.5: Merkittävin resurssitekijöihin liittyvä este kehittämisessä, %**

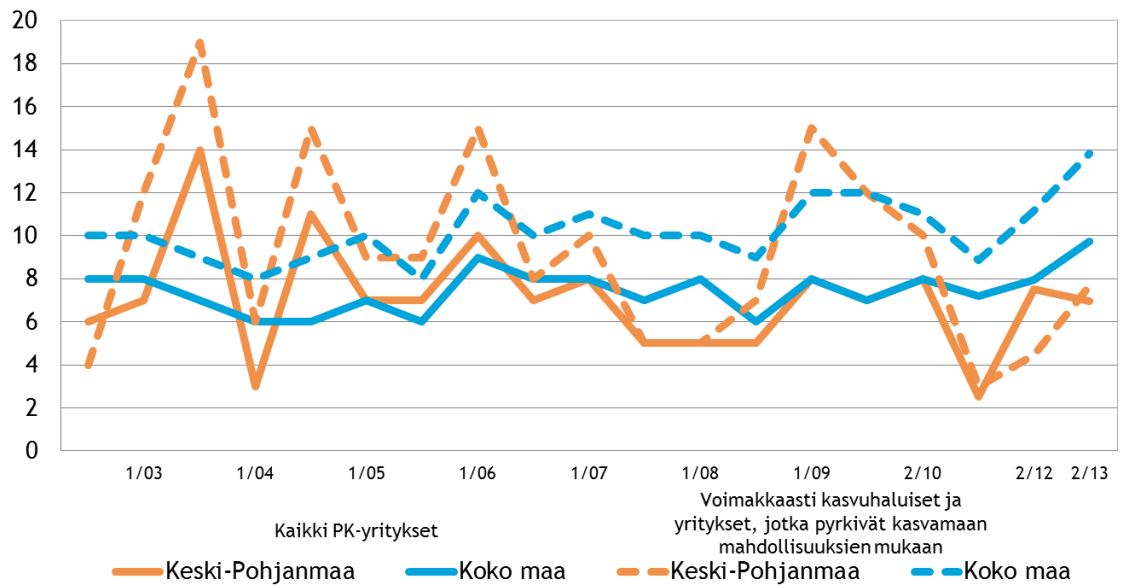
	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	53	58
Alihankkijoiden/ osatoimittajien saatavuus	10	8
Toimitilat	19	10
Koneet ja laitteet	7	6
Muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	11	18

Koko maassa rahoituksen hinta koetaan vuoden takaista selvemmin ja vakuuksien puute puolestaan vähemmän merkittävänä rahoitukseen liittyvänä kehittämisen esteenä. Alueella rahoituksen hinta nähdään vähemmän merkittävänä kehittämisen esteenä kuin syksyllä 2012. Vakuuksien puute ja laina-aikojen lyhyys koetaan alueella selvemmin rahoitukseen liittyvinä kehittämisen esteinä koko maahan verrattuna.

**Kuva 6: Pk-yritysten kehittämisen esteet - rahoitus, %**



Kuva 7: Pk-yritysten kehittämisen esteet - rahoitus kehittämisen pahin este, %



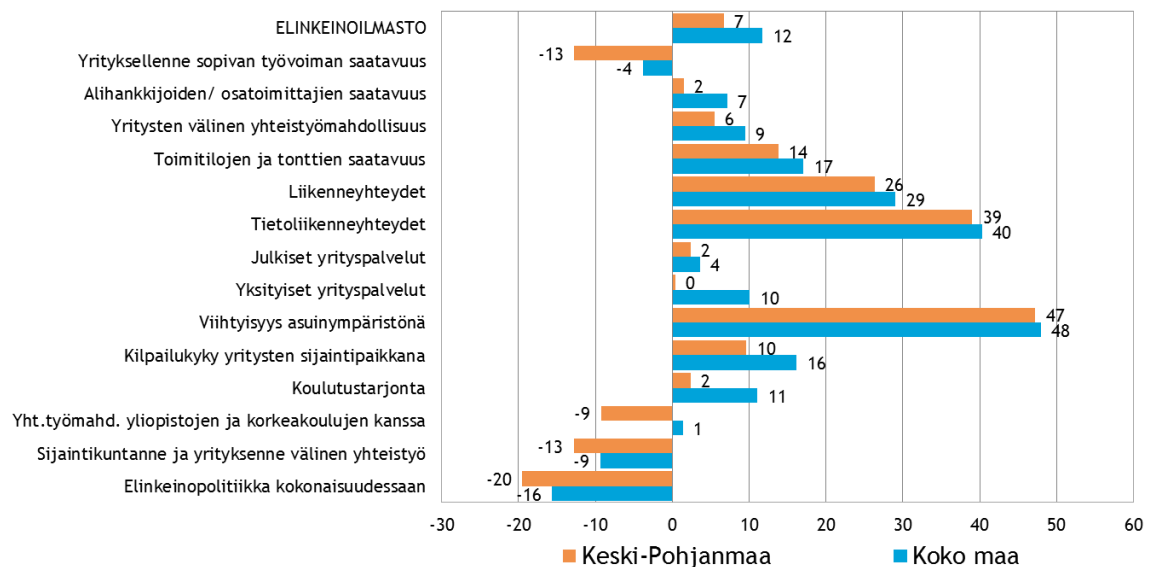


## 7. ELINKEINOILMASTO JA YRITTÄJYYSIKILMAPIIRI

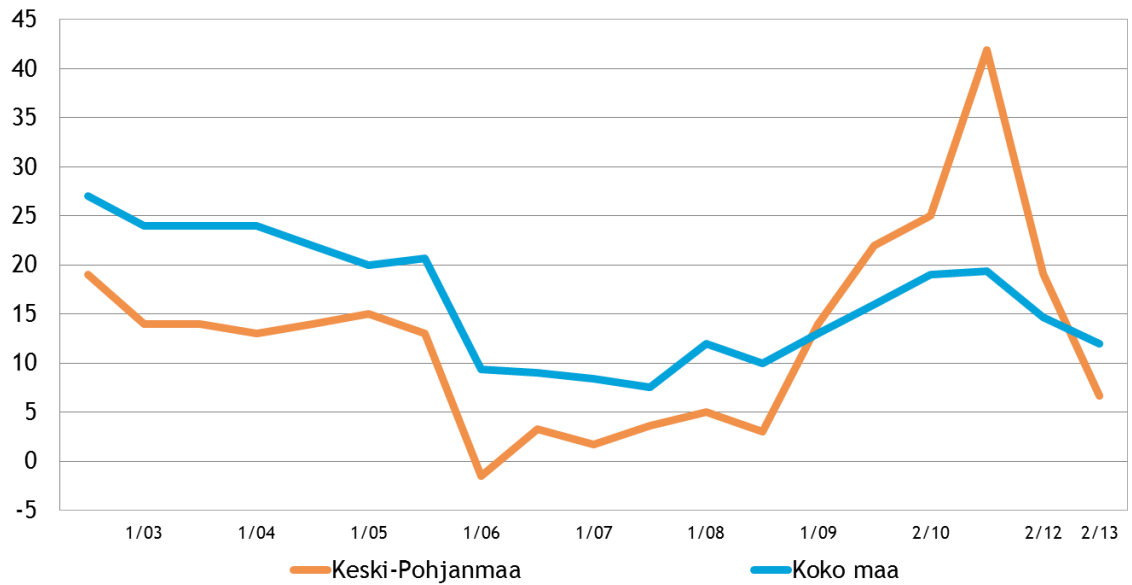
Yrittäjyyteen vaikuttavia sijaintikunnan tekijöitä mittaava elinkeinoindeksi on koko maassa laskenut syksystä 2012. Myös alueen indeksiluku on myös laskenut selvästi syksystä 2012. Koko maan pk-yrityksien vastaajat ovat tyytyväisimpiä yrityksensä sijaintikunnan viihtyisyyteen asuin ympäristönä (indeksiluku 48). Tyytymättömyyttä aiheuttaa sijaintikunnan elinkeinopolitiikka. Alueen pk-yritykset ovat tyytyväisiä yrityksensä sijaintikunnan viihtyisyyteen asuin ympäristönä (indeksiluku 47) ja tietoliikenneyhteyksiin (39). Tyytymättömyyttä alueella olevat pk-yritykset ovat elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan. Tyytymättömyyttä aiheuttaa myös yritykselle sopivan työvoiman saatavuus sekä sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö.

Yrittäjyyssilmapiirin osatekijöistä kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen ja oma kokemus yritysilmapiiristä nähdään huomattavasti myönteisempänä kuin julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi. Tämä tulos on hyvin samankaltainen niin alueen kuin koko maan yritysten parissa. Keski-Pohjanmaalla suhtaudutaan markkinaehtoisten rahoittajien toimintaan yrittäjyyden edistämiseksi koko maata positiivisemmin.

**Kuva 8: Elinkeinoilmasto, indeksi**



Kuva 9: Elinkeinoilmasto, Indeksi



Taulukko 7: Arvio yrittäjyysilmapiiristä, %

	1 erittäin huono	2	3	4	5 erittäin hyvä
<b>Oma kokemus yritysilmapiiristä</b>					
Keski-Pohjanmaa	6	20	38	32	4
Koko maa	6	21	39	30	4
<b>Kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen</b>					
Keski-Pohjanmaa	7	17	27	48	2
Koko maa	4	19	41	32	4
<b>Julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi valtakunnan tasolla</b>					
Keski-Pohjanmaa	13	40	42	4	0
Koko maa	23	39	30	8	1
<b>Julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi alue-/paikallistasolla</b>					
Keski-Pohjanmaa	16	26	44	14	0
Koko maa	17	34	35	13	1
<b>Julkisten rahoittajien toiminta yrittäjyyden edistämiseksi</b>					
Keski-Pohjanmaa	8	12	50	27	3
Koko maa	10	23	44	20	3
<b>Markkinaehtoisten rahoittajien toiminta yrittäjyyden edistämiseksi</b>					
Keski-Pohjanmaa	7	25	41	22	5
Koko maa	11	28	43	17	2

## 8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

Koko maan pk-yrityksistä 38 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 34 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Alueella yleisin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämiseen pyrkivistä pk-yrityksistä (43 %).

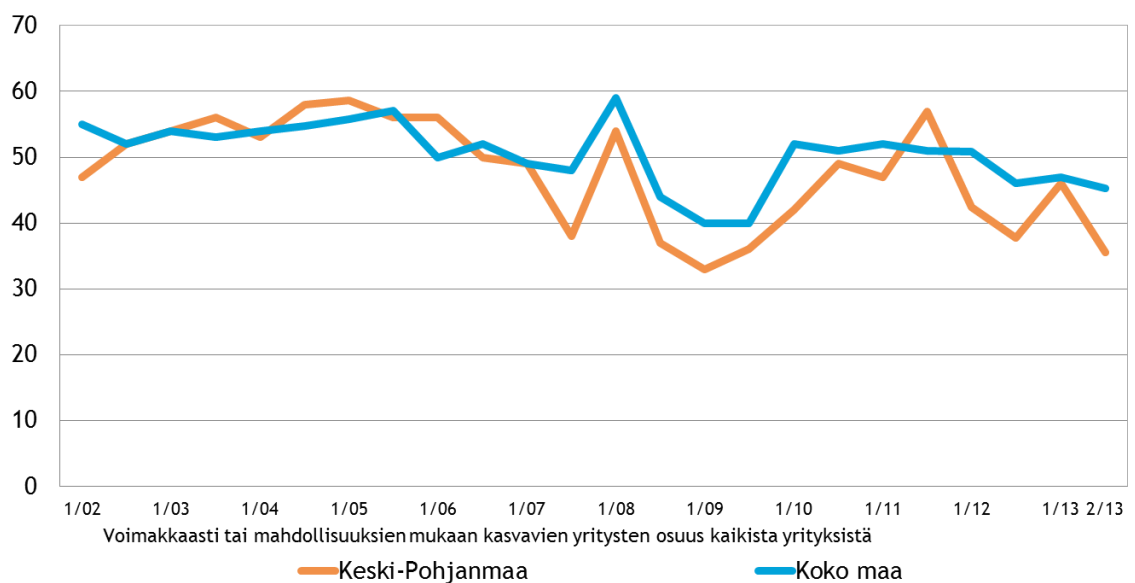
Koko maassa voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on hieman laskenut kevästä 2013. Alueella lasku on huomattavasti suurempi.

Taulukko 8: Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettavat
Keski-Pohjanmaa	6	29	43	19	3
Koko maa	7	38	34	18	3

Kuva 10: Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

(Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten osuus kaikista yrityksistä)



## 9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten yleisin pääpankki on koko maassa joko OP-Pohjola (Osuuspankki) (38 %) tai Nordea (33 %). Alueella OP-Pohjola (Osuuspankki) on selvästi yleisin pk-yritysten pääpankki (50 %). Koko maan pk-yrityksistä 47 % on ottanut lainaa rahoituslaitoksilta. Alueella lainaa rahoituslaitoksilta on ottanut 52 % pk-yrityksistä (taulukko 10).

**Taulukko 9: Yrityksen pääpankki, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Nordea	28	33
OP-Pohjola (Osuuspankki)	50	38
Paikallisosuuspankki	2	4
Danske Bank (Sampo Pankki)	2	9
Säästöpankki	11	8
Handelsbanken	3	3
Muu	4	4
EOS	0	1

**Taulukko 10: Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %**

	Ei	Kyllä	Ei osaa sanoa
Keski-Pohjanmaa	48	52	0
Koko maa	52	47	1

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja alueen pk-yrityksistä 25 % on ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Pankista ulkopuolista rahoitusta on ottanut koko maan pk-yrityksistä 74 % ja alueen pk-yrityksistä 89 %.

**Taulukko 11: Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %**

	Ei	Kyllä	Ei osaa sanoa
Keski-Pohjanmaa	75	25	0
Koko maa	72	28	1

**Taulukko 12: Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %**

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Pankista	89	74
Rahoitusyhtiöstä	12	18
Finnverasta	18	20
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	1
Pääomasijoittajalta	0	6
Tekesistä	0	4
ELY-keskuksesta	5	6
Muualta	4	9

Valtaosa koko maan ja alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana.

**Taulukko 13: Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %**

	Ei	Kyllä	Ei osaa sanoa
Keski-Pohjanmaa	74	26	0
Koko maa	76	24	1

**Taulukko 13.1: Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %**

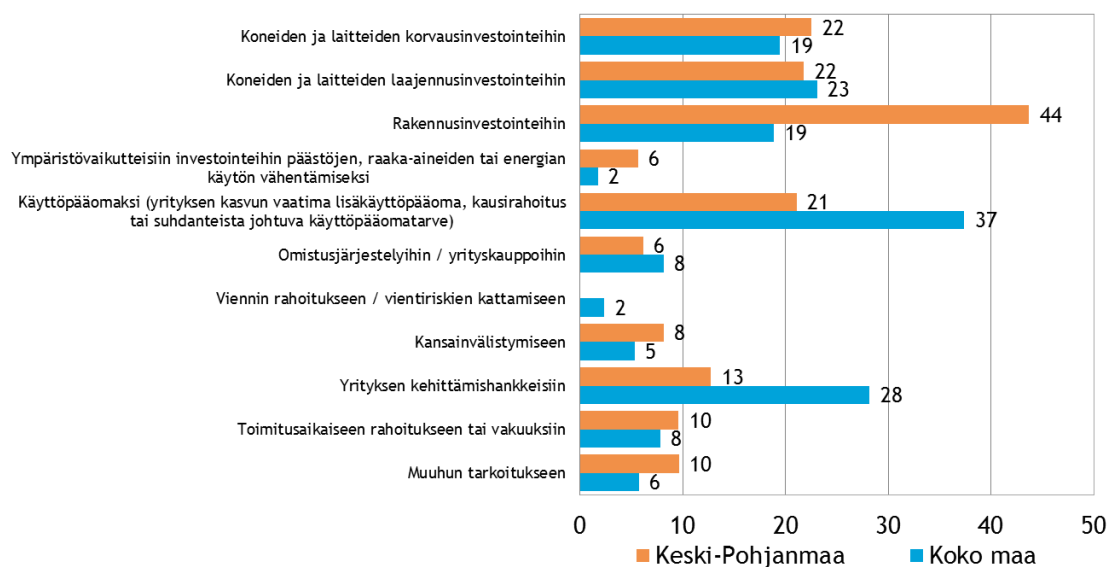
	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Pankista	77	74
Rahoitusyhtiöstä	10	21
Finnverasta	24	26
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	3
Pääomasijoittajalta	0	14
Tekesistä	9	10
ELY-keskuksesta	20	15
Muualta	7	6

Taulukko 13.2: Mihin käyttötarkoituksiin aiotte pääasiassa ottaa ulkoista rahoitusta?, %

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Koneiden ja laitteiden korvausinvestointeihin	22	19
Koneiden ja laitteiden laajennusinvestointeihin	22	23
Rakennusinvestointeihin	44	19
Ympäristövaikutteisiin investointeihin päästöjen, raaka-aineiden tai energian käytön vähentämiseksi	6	2
Käyttöpääomaksi (yrityksen kasvun vaatima lisäkäyttöpääoma, kausirahoitus tai suhdanteista johtuva käyttöpääomatarve)	21	37
Omistusjärjestelyihin / yrityskaappoihin	6	8
Viennin rahoitukseen / vientiriskien kattamiseen	0	2
Kansainvälistymiseen	8	5
Yrityksen kehittämishankkeisiin	13	28
Toimitusaikaiseen rahoitukseen tai vakuuksiin	10	8
Muuhun tarkoitukseen	10	6
Ei vastausta	0	1

Koko maassa yleisin ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus on käyttöpääoma. Muita käyttökohteita ovat erilaiset kehittämishankkeet. Alueella selvästi yleisin käyttötarkoitus on rakennusinvestoinnit.

Kuva 11. Mihin käyttötarkoitukseen aiotte pääasiassa ottaa ulkoista rahoitusta? Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta, %



## 10. AJANKOHTAISET ASIAT

Pk-yrityksistä koko maassa maksuvaikeuksia on ollut 20 % yrityksistä. Vastaava lukema alueella on 13 %. Koko maassa maksuvaikeuksia kokeneiden osuus on suurempi ja alueella pienempi kuin keväällä 2013.

**Taulukko 14: Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %**

	Ei	Kyllä	Ei osaa sanoa
Keski-Pohjanmaa	87	13	0
Koko maa	79	20	0

Lähes puolet pk-yrityksistä ilmoittaa joutuneensa hyväksymään vaatimuksia yli 30 päivän maksuajoista. Alueella näistä 35 % ilmoittaa pisimmän vaaditun maksuajan olleen yli 60 päivää.

**Taulukko 15: Oletteko joutuneet hyväksymään yritysasiakkaidenne tai yhteistyökumppaninne vaatimuksesta, että ne maksavat laskunsa yrityksellenne yli 30 päivän maksuaikojä käyttäen?, %**

	Kyllä	Ei	Ei osaa sanoa
Keski-Pohjanmaa	46	52	2
Koko maa	43	56	1

**Taulukko 15.1: Ovatko pisimmät maksuajat olleet, %**

	30-59 päivää	60 päivää	Yli 60 päivää
Keski-Pohjanmaa	48	17	35
Koko maa	46	18	36

Noin 60 % koko maan sekä alueen vastaajista on kokenut viranomaisten epäyhtenäisen tai epäoikeudenmukaisen lakien- tai ohjeistusten tulkinnan vaikeuttaneen yritystoimintaansa. Kyseessä on voittopuolisesti katsottu olleen jonkun muun kuin alueellisen tai kunnallisen viranomaisen toiminnan.

**Taulukko 16: Onko viranomaisten mielestänne epäyhtenäinen tai epäoikeudenmukainen käytäntö lainsäädännön ja muun viranomaisohjeistuksen tulkinnassa vaikeuttanut yritystoimintaanne?, %**

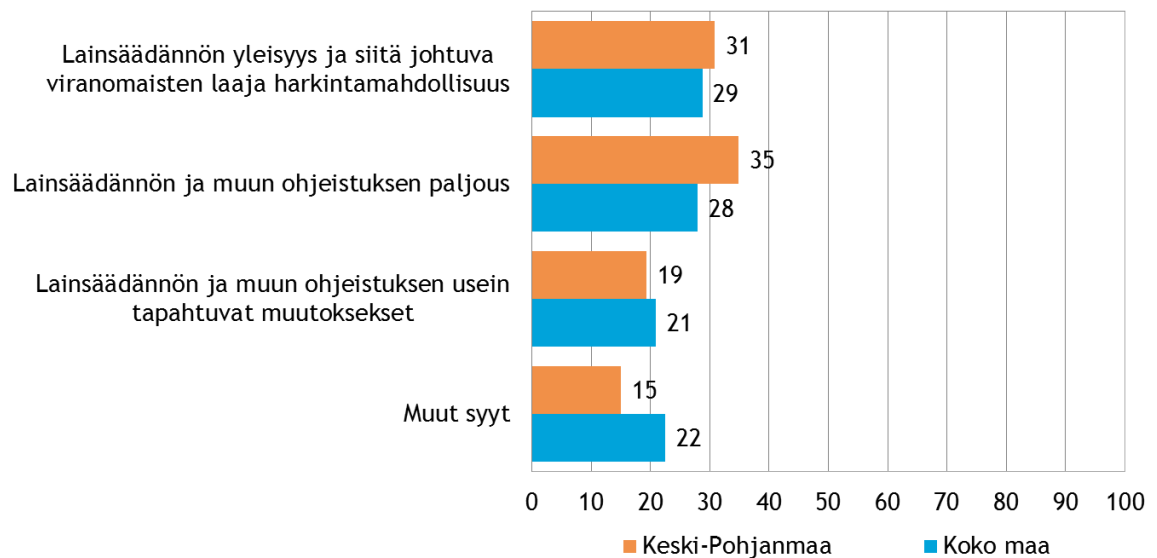
	Kyllä, merkittävästi	Kyllä, jossain määrin	Ei lainkaan
Keski-Pohjanmaa	7	50	43
Koko maa	16	45	39



Taulukko 16.1: Minkä viranomaisen toiminnasta on yrityksenne kohdalla ollut kyse?, %

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Aluehallintovirasto	2	11
ELY-keskus	17	14
Kunnan hankintatoiminta	6	16
Kunnan rakennusvalvonta	19	11
Muu viranomaisen	59	60

Kuva 12. Keskeisin syy viranomaisten epäyhtenäiseen toimintaan, %



## SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT

### Suomen Yrittäjät

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki, PL 999, 00101 Helsinki  
puhelin 09 229 221, faksi 09 229 229 80  
toimisto@yrittajat.fi, www.yrittajat.fi

**Etelä-Karjalan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/etelakarjala  
puhelin 010 470 1100

**Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa  
puhelin (06) 420 5000

**Etelä-Savon Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/etelasavo  
puhelin 0500 651 312

**Helsingin Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/helsinki  
puhelin 050 575 2353

**Hämeen Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/hame  
puhelin 010 229 0390

**Kainuun Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/kainuu  
puhelin 010 387 7870

**Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa  
puhelin 06 831 5292

**Keski-Suomen Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/keskisuomi  
puhelin 010 425 9200

**Kymen Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/kymi  
puhelin 05 544 3030

**Lapin Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/lappi  
puhelin 0400 898 200

**Länsipohjan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/lansipohja  
puhelin 0500 693 745

**Pirkanmaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/pirkanmaa  
puhelin 03 251 6500

**Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala  
puhelin 0500 170 600

**Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa  
puhelin 010 322 1980

**Päijät-Hämeen Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/paijathame  
puhelin 010 3224 300

**Pääkaupunkiseudun Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/paakaupunkiseutu  
puhelin 010 422 1400

**Espoon Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/espoo  
puhelin 010 422 1400

**Kauniaisten Yrittäjät ry -  
Grankulla Företagare rf**  
www.yrittajat.fi/kauniainen  
puhelin 010 420 6900

**Vantaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/vantaa  
puhelin 010 322 1722

**Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa  
puhelin 06 356 0800

**Satakunnan Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/satakunta  
puhelin 02 634 9900

**Savon Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/savo  
puhelin 017 368 0500

**Uudenmaan Yrittäjät ry -  
Nylands Företagare rf**  
www.yrittajat.fi/uusimaa  
puhelin 010 231 3050

**Varsinais-Suomen Yrittäjät ry**  
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi  
puhelin 02 275 7100

## FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

### Aluekonttorit

**Helsinki**

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

**Joensuu**

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

**Jyväskylä**

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

**Kajaani**

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

**Kuopio**

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

**Lahti**

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

**Lappeenranta**

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

**Mikkeli**

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

**Oulu**

Asemakatu 37, 90100 Oulu

**Pori**

Valtakatu 6, 28100 Pori

**Rovaniemi**

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

**Seinäjoki**

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

**Tampere**

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

**Turku**

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

**Vaasa**

Pitkätie 55, 65100 Vaasa

**Pietarin-edustusto**

Finnvera Plc  
Representative Office in  
St. Petersburg  
Finland House  
Bolshaya Konyushennaya St. 8  
191186 St. Petersburg, Russia  
PL 95, 53501 Lappeenranta  
puh. +358 405 088 956

**Pääkonttori****Finnvera Oyj****Helsinki**

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

**Kuopio**

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

**Finnvera Oyj**

valtakunnallinen vaihde 029 460 11  
www.finnvera.fi

## TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT

**Työ- ja elinkeinoministeriö**  
Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki  
PL 32, 00023 Valtioneuvosto  
puhelin 029 506 0000  
[www.tem.fi](http://www.tem.fi)

**Etelä-Pohjanmaan ELY**  
Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki  
puhelin 0295 027 500  
[www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa](http://www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa)

**Etelä-Savon ELY**  
Jääkärikatu 14, Mikonkatu 5,  
PL 164, 50101 Mikkeli  
puhelin 0295 024 000  
[www.ely-keskus.fi/etela-savo](http://www.ely-keskus.fi/etela-savo)

**Hämeen ELY**  
Kirkkokatu 12, 15140 Lahti  
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna  
puhelin 0295 025 000  
[www.ely-keskus.fi/hame](http://www.ely-keskus.fi/hame)

**Kaakkois-Suomen ELY**  
Salpausselänkatu 22, PL 1041, 45101 Kouvola  
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta  
puhelin 0295 029 000  
[www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi](http://www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi)

**Kainuun ELY**  
Kalliokatu 4, PL 115, 87101 Kajaani  
puhelin 0295 023 500  
[www.ely-keskus.fi/kainuu](http://www.ely-keskus.fi/kainuu)

**Keski-Suomen ELY**  
Piippukatu 11 (Innova 1) PL 250,  
40101 Jyväskylä  
puhelin 0295 024 500  
[www.ely-keskus.fi/keski-suomi](http://www.ely-keskus.fi/keski-suomi)

**Lapin ELY**  
Ruokasenkatu 2, PL 8060, 96101 Rovaniemi  
Asemakatu 19, 94100 Kemi  
puhelin 0295 037 000  
[www.ely-keskus.fi/lappi](http://www.ely-keskus.fi/lappi)

**Pirkanmaan ELY**  
Yliopistonkatu 38, PL 297, 33101 Tampere  
puhelin 0295 036 000  
[www.ely-keskus.fi/pirkanmaa](http://www.ely-keskus.fi/pirkanmaa)

**Pohjanmaan ELY**  
Hovioikeudenpuistikko 19A, PL 131, 65101 Vaasa  
Ristirannankatu 1, PL 240, 67101 Kokkola  
puhelin 0295 028 500  
[www.ely-keskus.fi/pohjanmaa](http://www.ely-keskus.fi/pohjanmaa)

**Pohjois-Karjalan ELY**  
Kauppakatu 40 B, PL 69, 80101 Joensuu  
puhelin 0295 026 000  
[www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala](http://www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala)

**Pohjois-Pohjanmaan ELY**  
Veteraaninkatu 1, PL 86, 90101 Oulu  
puhelin 0295 038 000  
[www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa](http://www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa)

**Pohjois-Savon ELY**  
Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio  
puhelin 0295 026 500  
Joensuun työpiste Torikatu 36,  
80100 Joensuu  
Mikkelin työpiste Jäärinkatu 14,  
50100 Mikkeli  
puhelin 0295 026 500  
[www.ely-keskus.fi/pohjois-savo](http://www.ely-keskus.fi/pohjois-savo)

**Satakunnan ELY**  
Valtakatu 12, 28100 Pori  
puhelin 0295 022 000  
[www.ely-keskus.fi/satakunta](http://www.ely-keskus.fi/satakunta)

**Uudenmaan ELY**  
Asemapäällikönkatu 14, PL 36, 00521 Helsinki  
puhelin 0295 021 000  
[www.ely-keskus.fi/uusimaa](http://www.ely-keskus.fi/uusimaa)

**Varsinais-Suomen ELY**  
Itsenäisyydendaukio, PL 236, 20101 Turku  
puhelin 0295 022 500  
[www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi](http://www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi)

